

א) לקמן כד: ט) לקמן כד: א) ולעיל דף ג.א. א) לקמן כד: ט) לקמן כד: א) ולעיל דף ג.א. א) לקמן כד: ט) לקמן כד: א) ולעיל דף ג.א. א) לקמן כד: ט) לקמן כד: א) ולעיל דף ג.א.

גליון הש"ס

גמ' צבוע זו אפא. היינו אפשה מוס' סנהדרין טו ע"כ ד"ה והכרזתם וכו' הדיק' שמואל א יג יח: שם הדיק' צבוע. עין ירושלמי פ"ק דשבת הלכה ג עלה דמתני' דלא ילא החיט:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה והנחש כו' לאו בכל כו'. י"ב והנחש כו' חולק על זה:

כולה רבי טרפון היא. ורישא לאו צחצר הניזק גמורה עסקינן משום הכי קתני אינה מועדת ודקא מחייב ליה אשן ורגל צחצר המיוחדת לניזק לפירות וצקדן חצי נזק ותו לא משום דלשוורים הוא רשות לשניים וזכר"ר דמיא: ראו לא אשן. כגון פירות וירקות: שאין ראו לה. כסות כלים: לא. דמשונה הוא וחצי נזק הוא דמשלם: ואי רבי טרפון כו'. הא ודאי לגבי שן רשות הניזק הוא דהא צמיחדת לניזק לפירות ואוקימתה: חמשה פמין הן. נגיחה נגיפה נשיכה רציצה צעיפה: ואם הועדו חמשתן מועדין. והיינו דקתני חמשה מועדין והא דקתני הן מועדת לאכול כו' לאו אמניינא קאי אלא הכי קאמר ושן ורגל מועדין מתחילתן והא דקתני ושור המועד ושור המזיק ברשות הניזק הכי קאמר והיין העדאתן דשן ורגל ברשות הניזק: ה"ג מסקיף לה רבינא הא קתני לקמן שור המזיק ברשות כניוק כו"ל. ולא גרס מדא דחמשה מנן: הא קתני לקמן. צפרק כ"ל דקמפרש לכולהו מועדין דפ"ק וקמפרש נמי שור המזיק ברשות הניזק כ"ל: אי אמרש בשלמא איירי. צקדן תמה ברשות הניזק כזוק שלם צפ"ק היינו דתני פירושא צפ"ק כ"ל ומפרש פלוגתא דרבי טרפון ורבינא: אלא אי אמרש לא איירי צב. דהאי פירקא: מאי כ"ל. אהיכא קאי: ואם הועדו חמשתן מועדין. היינו פירושא דחמשה מועדים דתנן צמתימין: ושן ורגל מועדין מחילתן. לאו אמניינא קאי אלא מועדין קתני ואילן: והו שור המועד. הא דאמרן קתני הועדו חמשתן מועדין זהו שור המועד הכמו צפרשה: ושור המזיק כו' מחלוקת רבי טרפון ורבינא. צפרק שני' והאדם: וש מועדים כו'. קיפא דמתניתין קא מפרש (והא דלא מנו ליה צהדי הני משום דלא כתיבן כי ליה צהדי: אכל פנים קטנים אורחיה. לרבות ואם רצה עליהן צרה"ר פטור וצרות הניזק חייבת נזק שלם דתולדה דרגל הוא: לימא מסייע ליה הכמה מועד נמעך כו'. ומתניתין קתני דאינה מועדת לרבות אלא ודאי דמתניתין גדולים וצריחא כללים קטנים וצילדים קטנים וצבהמה קטנה: דלמא מן הצד. האי דקתני מועדת נמעך לאו צריחא אלא מן הצד כשהיא מהלכת וש צריחה כלים ממעכתן בינה לכותל וזו היא שאמרנו) הדיקה צנופה דרך הלכה דהיא תולדה דרגל: נפרוא אפא: אף הצבוע. דהני דמתניתין מוסיק: ואמר רב יוסף. צוכתא אחרימי: צבוע וז אפא. ומדמוסף ר"מ אפא מכלל דצדלסן לאו אפא הוא: לא קשיא כו'. דצדלסן דמתניתין הוא צבוע וכו' ועליו קאמר רב יוסף צבוע וז אפא ור"מ מוסיק אף צבוע נקבה דלא שמה אפא. ורב רב יוסף לאו דר"מ איתמר אלא צבלתא איתמר דתניא צבוע וכו' נעשה כו' אלמא צבוע וכו' משנתה נמיין הלכך קרי לה צדלסן ונפרוא ואפא. כך מלמתי: לישנא אחרינא ועיקר הוא מסני' צבוע נקבה. ור"מ מוסיק צבוע וכו' ומשום דמשתנה לצריחה אחת אלטרין לאוסופי צהדיא. מפי מורי (ו) ולא שמעתי:

ארבעה אבות פרק ראשון בבא קמא

טז.

עין משפט נר מצוה

כולה רבי טרפון היא. הכא נמי גרסינן צמיחדת לאחד מהן לפירות ולא ליה ולזה לשוורים תימה דמשמע הא לשניים לפירות פטור וא"כ מישטו מהכא דפליגי צקושיא דר' זירא וצפירוקא דאבי ו לעיל (דף יד.) הש"ס מסופק ולהספדים דגרסי ליה ולזה לשוורים קשיא איפכא דמיפשוט דלא פליגי צמיחדת לשניים לפירות דחשיב ליה חצר הניזק אע"פ שיש רשות למזיק להניח שם שורו כ"ש היכא דאין מיוחדת לשוורים כלל חשיב חצר הניזק ואע"פ שמיחדת לשניים לפירות:

ראוי לה אין שאין ראוי לה לא. אין להקשות דלמא הא דקאמר מועדת היינו לשלם מן העלייה ושאין ראו לה אע"פ שמשלם נ"ש כו' טרפון אינו מועד לשלם מן העלייה דלאמרין צפ"ק (דף יח:): ולשון מועד שייך על זה דלאמרין הדום אינו מועד וש אומרים מועד ובהא קמפילגי דמר סבר מגופו ומר סבר מן העלייה דע"כ שאין ראו לה לא משלם כי אם חצי נזק דלקמן צפ"ק (דף יט:): צהדיא קתני גבי שן מועדת אכלה כסות או כלים משלמת חצי נזק: והנהחש הרי אלו מועדים. [א] לאו בכל עניני חזק חשיבי מועדים אלא כל אחד צמדי דאורחיה כגון שצא וצב ארץ ארי דרס או טרף להניח אכל צמדי דלאו אורחיה כגון ארי שטרף ואכל וכן שאר חזקות דלאו אורחיה לא הו מועדים אלא משלמין ח"כ וצמדי דאורחיהו דמשלם נ"ש היינו דוקא צחצר הניזק אכל צרה"ר פטור דהוי שן צרה"ר דלאמר שמואל צנמ' ארי צרה"ר דרס ואכל פטור ואפי' נחש שאין נהנה מנשיכתו דלאמרין צפ"ק דמענית (דף טז.) שנתקצו כל הסיות אלא הנחש ואומרות לו מה הנחה יש לך מ"מ כיון דאורחיה צהדי הוי כמו רגל ופטור צרה"ר ולא הוי כמו קרן צמר דליידי אע"פ דמתכוין להזיק דמחשיב ליה גבי אחימי:

רבי מועדין אחרים כיוצא באלו והארי הדוב והנמר והארי הדוב והנמר ולא לרבוץ: אמר רבי אלעזר ילא שנו אלא פכין גדולים אבל פכין קטנים אורחיה הוא לימא מסייע ליה הבהמה מועדת להלך כדרכה ולשבר ולמעך את האדם ואת הבהמה ואת הכלים דלמא מן הצד איכא דאמרי א"ר אלעזר לא תימא פכין גדולים הוא דלאו אורחיה אבל פכין קטנים את האדם ואת הבהמה ואת הכלים אמר רבי אלעזר דלמא מן הצד איכא דרמי לה מירמא תנן ולא לרבוץ והתניא ולמעך את האדם ואת הבהמה ואת הכלים אמר רבי אלעזר וכו': מאי ברדלסן אמר רב יהודה נפרוא מאי נפרוא אמר רב יוסף אפא מיתבי רבי מאיר אומר אף הצבוע רבי אלעזר אומר אף הנחש ואמר רב יוסף צבוע וז אפא לא קשיא כאן בצבוע זכר כאן בצבוע נקיבה דתניא צבוע זכר לאחר שבע שנים נעשה עטלף עטלף שבע שנים נעשה ערפד ערפד לאחר ז' שנים נעשה שדרו של אדם לאחר שבע שנים נעשה חוח חוח לאחר שבע שנים נעשה שדרו של אדם לאחר שבע שנים נעשה נחש והני מילי דלא כרע במודים אמר מר ר"מ אומר אף הצבוע רבי

אין להקשות דלמא הא דקאמר מועדת היינו לשלם מן העלייה ושאין ראו לה אע"פ שמשלם נ"ש כו' טרפון אינו מועד לשלם מן העלייה דלאמרין צפ"ק (דף יח:): ולשון מועד שייך על זה דלאמרין הדום אינו מועד וש אומרים מועד ובהא קמפילגי דמר סבר מגופו ומר סבר מן העלייה דע"כ שאין ראו לה לא משלם כי אם חצי נזק דלקמן צפ"ק (דף יט:): צהדיא קתני גבי שן מועדת אכלה כסות או כלים משלמת חצי נזק: והנהחש הרי אלו מועדים. [א] לאו בכל עניני חזק חשיבי מועדים אלא כל אחד צמדי דאורחיה כגון שצא וצב ארץ ארי דרס או טרף להניח אכל צמדי דלאו אורחיה כגון ארי שטרף ואכל וכן שאר חזקות דלאו אורחיה לא הו מועדים אלא משלמין ח"כ וצמדי דאורחיהו דמשלם נ"ש היינו דוקא צחצר הניזק אכל צרה"ר פטור דהוי שן צרה"ר דלאמר שמואל צנמ' ארי צרה"ר דרס ואכל פטור ואפי' נחש שאין נהנה מנשיכתו דלאמרין צפ"ק דמענית (דף טז.) שנתקצו כל הסיות אלא הנחש ואומרות לו מה הנחה יש לך מ"מ כיון דאורחיה צהדי הוי כמו רגל ופטור צרה"ר ולא הוי כמו קרן צמר דליידי אע"פ דמתכוין להזיק דמחשיב ליה גבי אחימי:

קענא א מיי" פ"א מה"ל נזיק ממון ה"ל ה סגנ עשין טו טו"ע ח"מ ס"י שפט סעיף ו: קעד ב מיי" שם הלכה ו טור ש"ע שם סעיף ח: קענא ג מיי" שם הלכה ה סגנ שם טור ש"ע שם סעיף ז ועין שם בטור:

א) פי רבינו הוא לכתוב אחרינא שבי רש"י ז"ל. ב) לפניה צבועים שם איחא מומיחא דרישא כו' ומינא שמונ.